

משיבה מצב אנמה מדע - משיבו על פסח למז שניו

וספרתם

לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות
תמימת תהינה: עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום
והקרבנות מנחה חדשה ליהוה: ממושבתכם תביאו לחם תנופה
שנים שני עשרנים סלת תהינה חמץ מאפינה בכורים ליהוה:
בשנת אמו

10

ויגד למלך מצרים
כי ברח העם ויהפך לזב פרעה ועבדיו אל-העם ויאמרו מה-נאת
עשינו כיישלחנו את-ישראל מעבדנו: ויאסר את-רכבו ואת-עמו ו
לקח עמו: ויקח שש-מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשים
על-קלו: ויתוק יהוה את-לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני
ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה:
בשנת אמו

11

כל *קרבנות הציבור והיוחד באין מן הארץ
וכתיבה לארץ מן החדש ומן הישן היין
מן העומר וישתי הלחם שאינן באין אלא מן
החדש וכן הארץ וכולן אינן באין אלא מן
הטבור

12

וה ויגד למלך מצרים, איקטורין²⁶ שלח עמהם,²⁶ וכיון שהגיעו
שלשת ימים שקבעו לילך ולשוב וראו שאינן חוזרין למצרים באו
והגידו לפרעה ביום הרביעי, בחמישי ובששי רדפו אחריהם, ליל
שביעי ירדו לים, בשחרית אמרו שירה והוא יום שביעי של פסח,
לכך אנו קורין השירה ביום השביעי

13

מזנה מעלות סו

14

שאו פ

פתיל תכלת, ושמונה חוטים
שנה, כנגד שמונה ימים ששהו ישראל משיאלו
ממנרים פ עד שאמרו שירה על הים (מדע אגדה):

15

בשנת אמו

16

ס הרא"ם כתב הא דפירש רש"י בפרשת שלח דישראל אמרו שירה בשמיני של פסח. שמא אגדות חלוקות הן. ועוד
י"ל דהתם קאי החשבון מיום ערב פסח זמן שחיטת הפסח, ולענין קדשים חשיב הלילה אחר היום דלפניו ונחשב
יום ערב פסח עם לילו דלאחריו כיום שלם, ויום ז' הוי יום שמיני מיום ערב פסח, והכא קאמר יום ז' של חג הפסח
ממש:

עיתו עבדו מעלים

17

אז ישר-משה ובני ישראל את-השירה הזאת ליהוה ויאמרו א
לאמר אשירה ליהוה כייגאה גאה סוס
ורכבו רמה בים: עני וזמרת יה ויהי לי ב
לישועה זה אלי ואניוהו אלקי
אבי וארמנהו:

בשנת אמו

18

חניא אמר רבי מאיר מניין לחזית המרים מן החורה
שנאמר אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' שר לא נאמר אלא ישיר מכאן לחזית
המתים מן החורה

מני מנינו (אז)

19

והנה הבריאה בכללה מצאנו להכתוב שמכנה
האצילות הראשונה בשם מלבוש, וזה (תהלים
קד, ב) "עוטה אור כשלמה". וכן מצאנו במדרש
(בראשית רבה ג, ד) (מהיכן נבראת האורה?
אמר ליה) נתעטף בה הקב"ה (כשלמה והבהיק
זיו הדרו מסוף העולם ועד סופו... מקרא מלא
הוא "עוטה אור כשלמה"... לולא שדרשה ר'
יצחק ברבים לא היה אפשר לאומרה). והוא,
כמו המלבוש חוצץ ומכסה האדם אשר לא
ייראה האדם ובשרו, רק לבושו, כן להבדיל
כביכול²⁰, ולכן נקרא כללות הבריאה
"בגד"²¹. ולפי הקדמתנו קודם, כי הבריאה
עדיין לא נגמרה, והניח הבורא יתברך להבחירה,
שהוא ישרים אותה והוא יוציאנה לשלמותה

20

ויאמר שירת הים (יט) בשמחה,
וידמה בדעתו קאלו באותו היום עבר בים,
והאומר בשמחה מוזליון לו ענוותיו:

על פי קבוצה
סימן נא' ס"ג יז

21

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ויאמרו אל-הם
כייבאו אל-הארץ אשר אנכי נתן לכם וקצרתם את-קצרתה והבאתם
את-עמר ראשית קצירכם אל-הכהן: והגיד את-העמר לפני יהוה
יב לרצונכם ממחרת השבת וניסנו הכהן: ועשיתם ביום הניסכם את-
יג העמר כבש תמים בן-שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו שני עשרנים סלת
יב בלילה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח ונסכה יין רביעת הקין: וקלחם
וקלי וקרמל לא תאכלו עד-יעצם היום הזה עד הביאכם את-קרבן
אלהיכם חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם:

בשנת אמו

22

והבאתם את עמר, אמר רבי ברכיה, אמר
הקב"ה למשה, לך אמור להם לישראל,
כשהייתי נותן לכם את המן הייתי נותן עומר לכל
אחד ואחד מכס, הה"ד (שמות טז, טז) עומר
לגלגולת, ועכשיו שאתם נותנים לי את העומר
אין לי אלא עומר אחד מכולכם, ולא עוד אלא
שאינו של חטים אלא של שעורים, לפיכך משה
מזהיר את ישראל ואומר להם והבאתם את עומר.

שנת אמו

שנת אמו - שנת

א ב וְהָיָה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וְהָיָה אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשִּׁבְעִי
מֵאֲלַחְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשִּׁבְעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יְמֵי הַשִּׁבְעִי וַיְקַדֵּשׂ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר־בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

סדרת ביאורים

23

למנצח מקמור לדוד: השמים מספרים קבודאל א ב יט
ומעשה ידיו מגיד הרקיע: יום ליום יביע אמר וליגלה לליגלה יתנה
דעת: אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם: בכל הארץ ויצא ד ה
קום ובקצה תבל מליהם לשמש שם אהל בהם: והוא כחן יצא ו
מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארצו: מקצה השמים מוצאו ותקופתו ו
על קצותם ואין נסתר מחמתו: תורת יהוה תמימה משיבת נפש
עדות יהוה נאמנה מחקמות פתי: פקודי יהוה ישרים משמחי לב
מצות יהוה ברה מאירת עינים: יראת יהוה והדרה עומדת לצד
יא משפט יהוה אמת צדקו יחדו: הנחמדים מזקה ומפו רב ומתקיים
מדבש ונפת צופים:

תורת א

24

ברא אלהים את כל אשר עשה והנה
טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי:

סדרת ביאורים

27

(לא) יום הששי, הוסיף ה' בששי בגמר מעשה בראשית, לומר
שהתנה עמהם⁸¹ על מנת שיקבלו עליהם ישראל חמשה חומשי
תורה. דבר אחר יום הששי⁸², כלם תלוים ועומדים עד יום הששי.
הוא ו' בסיון המוכן למתן תורה.

(ע"ט) א

33

וירבגן אטרי לה בשם ר' הנינא בר אידי ור'
פנחס ור' חלקיה. יו הוא מאר הוא אדם. הינון אותיות דדון הינון אותיות
דדון. הה"ד (מלכות 6) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד.
זה אדם:

עצם דבר
ככא"ס

39

מלאכי השרת לפני הקב"ה רבישע מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל
תרה בא אמרו לפני המורה גנוה שננוה לך תשע מאות ושבעים
וארבעה חרות *קדם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם *מה אנוש
כי תוכרנו וכן אדם כי תפקדו ה' ארונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר
תנה הדרך על השמים אמר לו הקב"ה למשה החויר להן תשובה אמר
לפניו רבישע מתירא אני שמא ישרפני בהכל שבפיהם אמר לו אתה בכסא
כבדו וחזור להן תשובה שנאמר *מאחז פני כלם פרשו עליו עננו ואמר
ר' *נתום מלמד שפירש שדי מזון שכונתו ועננו עליו אמר לפניו רבונו של עולם תורה שאתה
נותן לי מה כתיב בה *אנכי ה' אלהיך אישר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים ידתם לפרעה
השתעבדתם תורה למה תהא לכם שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין עמים אתם שרוין שעובדין

20

ד"א עלית למרום שבית שבי. בנהוג שבועלים
הנכנס למדינה נוטל דבר שאין עין בני המדינה עליו. ומשה עלה למרום
ונטל את התורה אשתיו הבל נושאין עיניהם עליה הוי עלית למרום שבית
שבי. ויכול מפני ששבה אותה נטלה חנם. ת"ל (ע) לקחת מתנות באדם
בלקיחה נתנה לו. ויכל יהא הייב ליתן לו דמים ת"ל מתנות כמתנה
נתנה לו. באותה שעה בקשו כולה"ש לפגיע במשה עשה לו הקב"ה
קלסמיוון של פניו של משה דומה לאברהם. באמר להם הקב"ה אי אתם
מתביישים הימנו לא זהו שירדתם אצלו ואכלתם בתוך ביתו. אמר
הקב"ה למשה לא נתנה לך תורה אלא בזכות אברהם שנא' לקחת מתנות
באדם. ואין אדם האמיר כאן אלא אברהם שנא' (וישע ה) האדם הגדול
בענקים.

מדרש דברי
הגרון

21

אמר רבי שמעון בן לקיש *יצור
שר אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש
להמיתו שנאמר *צופה רשע לצדיק ומבקש
להמיתו ואלמלא הקב"ה שעווה לו אינו יכול
לו שנאמ' ה' לא יעוובנו בירו ולא ירשיענו
בהשפטון

א"י סיכרי (ג)

22

וּבַמִּדְרָשׁ (פ' בטלה) ויוסע ה' ביזם הכוהו את
יסרואל מיד מלכים נב' ויידלו העם את ה'
וילאנינו בה' ובמטרה עכרו. עד כאן לא היו ירחים
את ה' מוכחן ולילך היו ירחים את ה'. ובדלוי
והדברים חיים מוכבים דלחרי פראו ריבוי העוגקים
והמכות של הנוצריים מנוצרים לא יהיה להם יראה
מוה' עד קריעת ים סוף. ובמה נחשבה להם כיראה
עתה על הקודם.

ואמנם יש אופן אחר פשוטע כלב האדם האנוסה הגמורה
במה מנובחר לגיל חקר בכל דגע סעיו"ת נהוס לכל
בעולם יש נואין מנוגז ואם לא יהיה נהוסה אותם דגע
אחד יהיו חפס ותוכו הלא אז ג"כ תפול עליו היראה
והפחד. והוא כדמיון אדם בגפל בים ובח אחד ומחזיקו
צידו שלא יעבע ואם רק ירק נמנו מלהחזיקו הלא
יעבע הלא אז יגיע לו ההבסה להחזיקו וגם היראה ממנו
סניחס ביחד וכל נה שיתבונן בהטובה שזה עושה עמו
כן הגדל עליו ויראה והפחד מננו. ויראה זו קבורה
בהבסה לא יפדו. ועל בחינה זו אנו אומרים בשמ"ע
ועל חיינו הנסודים צידך וכנס"ל.

הוא פרש
ככא"ס

23

וְיִהְיוּשַׁע בְּיַמֵּינוּ וְכָל־ב'
וְיִהְיוּשַׁע בְּיַמֵּינוּ וְכָל־ב'
עדת בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה טובה
הארץ מאד מאד:

עצם דבר
ככא"ס

24

מאד מאד, בשני עולמות.
מדרש גניח אלהי

25

ר' סרשיא בשם
ר' אידי בכל הקבנות כתיב חסא ובעצרת
אין כתיב חסא אמר להן הקב"ה כיוון שקיבלתם
עליכם על התורה סעלה אני עליכם כאילו לא
הסאתם סיכיהם:

ו' ויפלו כח הלקי
30

סדרת ביאורים